

Oikaisuvaatimus Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden tekemään viranhaltijapäätökseen koskien kiinteistön meluhaitta-asiaa
3215/11.02.08.06/2023

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 04.04.2023 § 24

Lisätiedot Terveysvalvonnan päällikkö Jaana Valkama p. 013 330 8242.

Päätösehdotus Ympäristöterveydenhuollon johtaja Hiltunen Kirsi:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto toteaa, että terveystarkastuksessa käsitellyssä olleessa ilmavesilämpöpumpun meluhaittatapauksessa ei ole todettu terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa aiheuttavaa olosuhdetta. Oikaisuvaatimuksessa ei tullut esille asioita, joilla olisi vaikutusta päätöksen muuttamiseksi. Oikaisuvaatimus hylätään ja asian käsittely lopetetaan tältä osin.

Päätös Totesi.

Selostus Kiinteistön omistajat ottivat yhteyttä terveystarkastukseen 9.2.2021, ja vaativat terveystarkastuksen selvittävän kiinteistöllä epäiltyä meluhaittaa. Kiinteistön omistajien mukaan naapurikiinteistöllä sijaitseva ilmavesilämpöpumppu aiheuttaa terveyshaittaa aiheuttavan olosuhteen omistamansa kiinteistön sisätiloissa. Asiaa on selvitetty aiemmin eri viranhaltijan toimesta vuonna 2020 kahdella erillisellä melumittauksella. Näitä mittauksia ei kuitenkaan otettu huomioon päätöksessä, koska asiaa hoitava viranhaltija vaihtui ja tällöin tehdyt alustavat mittaukset olivat kestoltaan lyhyitä sekä niissä esiintyi huomattavaa taustamelua. Toimenpitepyynnössä 9.2.2021 terveystarkastukseen ilmoittajat vaativat, että asian käsittelyä jatkaisi eri viranhaltija. Ensimmäinen melumittaus sovittiin suoritettavaksi 26.3.2021. Omistajien mukaan pumpun melutasoon vaikuttaa ulkoilman lämpötila, joten mittausajat on pyritty järjestämään omistajien esittämien toiveiden mukaisesti lämmityskauden aikana. Mittauspöytäkirjat kaikilta mittauksilta ovat päätöksen liitteinä.

Toimenpitepyynnön toimittamisen jälkeen terveystarkastus teki kyseiseen kiinteistöön kolme melumittausmittausta 26.3.2021, 9.12.2021 ja 18.-21.11.2022, joista jokaisesta laadittiin erillinen mittauspöytäkirja. Tiivistelmät mittauksista ja aistinvaraisista havainnoista ovat seuraavat:

Selvitys mittauksien sekä aistinvaraisien arviointien tuloksista 26.3.2021:

- Aistinvaraisen arvioinnin mukaan ääni kiinteistön sisätiloihin kuului hyvin vaihtelevasti tai ei ollenkaan.

- Taustamelua ei paikalla juurikaan ole lukuun ottamatta satunnaista liikennettä viereisellä tiellä.
- Tunnin mittaiset melumittaukset suoritettiin kahdella erillisellä mittauspisteellä makuuhuoneessa ja olohuoneessa. Kummallakin mittauspisteellä keskiäänitasot alittivat asumisterveysasetuksen mukaiset yöaikaiset toimenpiderajat.
- Myös pienitaajuisen sisämelun toimenpiderajat nukkumiseen tarkoitetuissa tiloissa alittuivat.
- Melulähteen äänen todettiin olevan tasainen, jolloin tunnin mittaus edustaa hyvin tyypillistä melutasoa kohteella.
- Mittaustuloksien tai aistinvaraisen arvioinnin perusteella ei todettu terveystahaitta aiheuttavia olosuhteita.
- Asukkaiden kanssa sovittiin, että tehdään uusi melumittaus syksyllä lämmityskauden alkamisen jälkeen.
- Mittauspöytäkirjasta on poistettu kuvat mittauspisteiltä asunnon sisältä omistajien pyynnöstä.

Selvitys mitausten sekä aistinvaraisten arviointien tuloksista 9.12.2021

- Aistinvaraisen arvioinnin mukaan mittauspisteiltä ääni erottui hyvin vaihteeksi tai ei ollenkaan. Ulkoa käsin kuunneltuna pumpun aiheuttama ääni on tasainen eikä siinä ole vaihteluita.
- Tunnin mittaiset melumittaukset suoritettiin kahdella erillisellä mittauspisteellä makuuhuoneessa ja olohuoneessa, mitkä olivat samat kuin aiemmassa mittauksessa. Kummallakin mittauspisteellä keskiäänitasot alittivat asumisterveysasetuksen mukaiset yöaikaiset toimenpiderajat.
- Myös pienitaajuisen sisämelun toimenpiderajat nukkumiseen tarkoitetuissa tiloissa alittuivat.
- Mittaustulokset ylittivät yöaikaisen (klo 22—7) musiikkimelun tai muun vastaava mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melun, joka erottuu selvästi taustamelusta, toimenpiderajan 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq, 1h (klo 22—7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen.

Aistinvaraisessa arvioinnissa ei mittauspisteillä kuitenkaan havaittu taustamelusta selkeästi erottuvaa ääntä, joten toimenpiderajaa ei sovelleta.

Selvitys mittausten sekä aistinvaraisten arviointien tuloksista 18.-21.11.2022

- Aistinvaraisen arvioinnin mukaan mittauspisteiltä ääni erottui hyvin vaimeasti tai ei ollenkaan.
- Melumittaukset suoritettiin kahdella erillisellä mittauspisteellä makuuhuoneessa ja olohuoneessa, mitkä olivat samat kuin aiemmissa mittauksissa. Mittausaika oli välillä 18.11.2022 klo 14.00 - 21.11.2022 klo 08.00.
- Kummallakin mittauspisteellä keskiäänitasot alittivat asumisterveysasetuksen mukaiset päivä- ja yöaikaiset toimenpiderajat.
- Myös pienitaajuuden sisämelun toimenpiderajat nukkumiseen tarkoitetuissa tiloissa alittivat.
- Mittaustulokset alittivat myös yöaikaisen (klo 22—7) musiikkimelun tai muun vastaava mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melun, joka erottuu selvästi taustamelusta, toimenpiderajan 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq, 1h (klo 22—7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen. Aistinvaraisessa arvioinnissa ei mittauspisteillä havaittu taustamelusta selkeästi erottuvaa ääntä, joten toimenpiderajaa ei kuitenkaan sovelleta.
- Mittausjakson aikana keskiäänitaso LAeq oli keskimäärin 20 dB ± 2 dB ja ulkoilman lämpötila vaihteli -3,1 °C - -14,1 °C välillä. Lämpötilan vaihtelulla ei havaittu olevan vaikutusta keskiäänitasoon.
- Ottaen huomioon mittausjakson pituuden, mittauksen nähdään edustavan tyypillistä lämmityskauden olosuhdetta ja siten pumpun tyypillistä melutasoa.

Mittausten ja aistinvaraisten arviointien perusteella terveysvalvonta ei ole voinut osoittaa terveydensuojelulain 27 §:n mukaista terveyshaittaa aiheuttavaa olosuhdetta. Kiinteistön omistajat ilmoittivat sähköpostitse haluavansa asiassa oikaisuvaatimuskelpoisen päätöksen 27.12.2022. Päätösesityksestä suoritettiin kuuleminen asianosaisten kesken. Asunto-osakeyhtiö ei antanut asiassa vastinetta. Kiinteistön omistajat antoivat vastineen päätösesityksestä 30.1.2023. Asiassa tehtiin 23.2.2023 viranhaltijapäätös. Päätöksen mukaan terveysvalvonnan suorittamisessa melumittauksissa ei ole todettu selkeästi olosuhdetta, joka voisi aiheuttaa terveyshaittaa. Päätöksen mukaan asian käsittely terveydensuojeluviranomaisessa lopetetaan tältä osin.

Kiinteistön omistajat lähettivät päätökseen liittyvän oikaisuvaatimuspyynnön 13.3.2023. Oikaisuvaatimus on liitteenä. Oikaisuvaatimuspyynnössä vaaditaan, että päätöstä muutetaan niin, että rivitaloyhtiö veloitetaan siirtämään talon pohjoissivulle asennettu ilmavesilämpöpumpun ulkoyksikkö joko rivitalon länsipäätyyn, jolloin

kiinteistön suuntaan tulee velvoittaa rakentamaan absorboiva ja heijastava meluste, tai vaihtoehtoisesti kokonaan muulle rakennuksen seinustalle. Oikaisuvaatimuksessa kiinteistön omistajat vaativat, että vuonna 2020 suoritettavat melumittaukset otetaan huomioon päätöksessä.

Terveysvalvonnan viranhaltijapäätöksessä todetaan, että vuonna 2020 suoritettuja mittauksia ei oteta huomioon päätöksessä, koska asiaa hoitava viranhaltija on vaihtunut ja nämä alustavat mittaukset olivat kestoltaan lyhyitä sekä niissä esiintyi huomattavaa taustamelua.

Toimenpidepyynnössä 9.2.2021 terveysvalvontaan ilmoittajat vaativat, että asian käsittelyä jatkaisi eri viranhaltija. Lisäksi em. asiakirjassa kiinteistön omistajat toteavat, että kyseisiä mittauksia ei kuitenkaan voida pitää terveydensuojelulain tarkoittamassa mielessä riittävinä tai luotettavina. Päätöksessä ei myöskään oteta huomioon Lieksan kaupungin ja Bido Oy:n piha-alueella suoritettuja ympäristömelumittauksia tai aistinvaraisia arviointeja, koska terveydensuojeluviranomainen ei ole toimivaltainen viranomainen ulkomeluun liittyvissä asioissa. Piha-alueella tehtyjä aistinvaraisia havaintoja ei voida verrata sisätiloissa tehtyihin aistinvaraisiin arviointeihin. Terveysvalvonnan tekemät havainnot (26.3.2021 ja 9.12.2021) piha-alueen melusta suoritettiin taustamelun kartoittamiseksi. Mittaustulosten ja havaintojen perusteella ulkoilmasta aiheutuva melu ei ollut vaikutusta sisätilan melutasoihin. Terveysvalvonnan suorittamissa aistinvaraisissa arvioinneissa mittauskäynneillä ei ole erotettu selvästi taustamelusta erottuvaa ääntä kiinteistön sisätiloissa. Kiinteistön omistajien oikaisuvaatimuksessa esitetty taulukko keskiäänitasojen keskiarvosta on virheellinen. Keskiäänitasoa laskettaessa tulee ottaa huomioon mittauksen kesto sekä desibeliasteikon logaritmisuus. Lisäksi asetuksen yöaikaisia toimenpiderajoja tulee verrata tunnin tai yhdeksän tunnin keskiäänitasoihin.

Terveysvalvonta näkee, että toimenpidepyynnön jälkeen tehdyt kolme melumittausta ovat riittävät asian ratkaisemiseksi.